

KOMMISSIONENS AFGØRELSE

af 7. december 2011

om udbetalinger som kompensation fra det græske landbrugsforsikringsorgan (ELGA) i årene 2008 og 2009

(meddelt under nummer K(2011) 7260)

(Kun den græske udgave er autentisk)

(EØS-relevant tekst)

(2012/157/EU)

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 108, stk. 2, første afsnit,

under henvisning til om aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, særlig artikel 62, stk. 1, litra a),

efter at have opfordret interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger i overensstemmelse med artikel 108, stk. 2, første afsnit, i traktaten ⁽¹⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

I. SAGSFORLØB

- (1) I fortsættelse af en række oplysninger, som Kommissionen fik via pressen om de kompensationsudbetalinger i størrelsesordenen 425 mio. EUR, som det græske landbrugsforsikringsorgan (herefter ELGA) havde planlagt, fordi et stort antal græske landbrugsproducenter i januar 2009 protesterede over det indtægtstab, de havde lidt i 2008 på grund af ugunstige vejrforhold i Grækenland, blev der afholdt et bilateralt møde med de græske myndigheder den 4. februar 2009. Efter dette møde fremsendte Grækenlands faste repræsentation ved Den Europæiske Union et brev af 9. februar 2009 med oplysninger om denne foranstaltning.
- (2) Ved brev af 23. februar 2009 udbad Kommissionen sig yderligere oplysninger. Ved brev af 20. marts 2009 svarede de græske myndigheder Kommissionen, at ELGA havde optaget et lån til de omhandlede kompensationsudbetalinger på 425 mio. EUR og et andet lån på 444 mio. EUR, hvoraf en stor del var afsat til udbetaling af erstatning for skader på afgrøder og besætninger i 2008, hvis årsager også var dækket af ELGA.
- (3) Kommissionens tjenestegrene anmodede om yderligere oplysninger ved brev af 4. maj 2009. De græske myndig-

heder svarede ved brev af 16. juni 2009. Ved brev af 13. juli 2009 oplyste Kommissionens tjenestegrene de græske myndigheder om, at kompensationsforanstaltningen på 425 mio. EUR for 2009 var blevet registreret som et formodet tilfælde (cas présumé) under nr. CP 196/2009, og at kompensationsforanstaltningen på 444 mio. EUR, der var blevet udbetalt i 2008 — for den dels vedkommende, der gjaldt erstatning for tab af årsager, der var dækket af ELGA — ansås for ulovlig støtte i henhold til artikel 1, litra f), i Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 af 22. marts 1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af EF-traktatens ⁽²⁾ artikel 93 ^(*) og var blevet registreret som sådan under nr. NN 39/09.

- (4) I fortsættelse af de græske myndigheders svarbrev af 18. august 2009 anmodede Kommissionens tjenestegrene om yderligere oplysninger ved brev af 14. september 2009. Kommissionen informerede i øvrigt ved førnævnte brev de græske myndigheder om, at den efter modtagelsen af deres oplysninger om udbetalingen i 2009 af 425 mio. EUR til de berørte producenter også havde registreret de omhandlede erstatningsudbetalinger som ulovlig støtte i henhold til artikel 1, litra f), i forordning (EF) nr. 659/1999, ligeledes under nr. NN 39/09.
- (5) Kommissionens beslutning om at indlede proceduren blev offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende* ⁽³⁾. Kommissionen opfordrede interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger vedrørende de omhandlede foranstaltninger. Kommissionen modtog bemærkninger fra tredjeparter og videresendte dem til de græske myndigheder den 6. maj 2010. De græske myndigheder sendte deres kommentarer til de interesserede parter bemærkninger den 21. juli 2010.
- (6) De græske myndigheder sendte yderligere oplysninger om den omhandlede støtte den 4. juni 2010, den 10. september 2010 og den 14. september 2010. Kommissionen anmodede endnu en gang om flere oplysninger ved brev af 17. november 2010. De græske myndigheder svarede ved brev af 9. marts 2011.

⁽²⁾ EFT L 83 af 27.3.1999, s. 1.

^(*) Endvidere artikel 87 og 88 i EF-traktaten, og fra 1. december 2009 erstattes artikel 87 og 88 i EF-traktaten med artikel henholdsvis 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

⁽³⁾ Se fodnote 1.

⁽¹⁾ EUT C 72 af 20.3.2010, s. 12.

- (7) På de græske myndigheders anmodning blev der afholdt et bilateralt møde med Kommissionens tjenestegrene den 31. marts 2011. Efter dette møde fremsendte de græske myndigheder yderligere oplysninger den 11. maj 2011 og den 12. juli 2011. På de græske myndigheders anmodning blev der herefter afholdt endnu et bilateralt møde med Kommissionens tjenestegrene den 11. november 2011.

II. BESKRIVELSE AF FORANSTALTNINGEN

- (8) I medfør af den græske lov 1790/1988 om det græske landbrugsforsikringsorgans organisering og funktionsmåde og andre bestemmelser⁽⁴⁾ (herefter »lov 1790/1988«) er der oprettet et almennyttigt organ under betegnelsen »det græske landbrugsforsikringsorgan (ELGA)«. ELGA er en privatretlig juridisk person, der er 100 % statsejet. Det er underlagt landbrugsministerens kontrol i overensstemmelse med artikel 12 i førnævnte lov. ELGA forvalter de poster, der er opført på organets budget i overensstemmelse med bestyrelsens beslutninger. Bestyrelsesmedlemmerne udpeges af landbrugsministeren. ELGA har bl.a. til formål at forsikre landbrugsbedrifters produktion og værdier i form af jord, afgrøder og besætninger mod naturskabte risici.
- (9) Ifølge artikel 3a⁽⁵⁾ i lov 1790/1988 er det lovpligtigt at forsikre sig hos ELGA, som dækker naturskabte risici, herunder oversvømmelse, storm, frost og usædvanlig hård kulde, sne, hagl, høje temperaturer og solstråler, usædvanligt store regnmængder eller regn uden for sæsonen, tørke, entomologiske og plantepatologiske sygdomme i afgrøder, epidemiske dyresygdomme, brand som følge af lynnedslag, jordskælv, havskabte risici, skader på afgrøder forårsaget af vilde dyr samt en række sygdomme hos kvæg, får og geder.
- (10) Ifølge artikel 5a⁽⁶⁾ i lov 1790/1988 pålægges landbrugsproducenterne et særligt forsikringsbidrag til ELGA for deltagelsen i forsikringsordningen, der er beskrevet i betragtning 9. Dette bidrag har karakter af en statsligt pålagt afgift, som rammer salg og køb af nationale landbrugsprodukter, og som skal finansiere ELGA's forpligtelse til at forebygge og erstatte skader på landbrugsbedrifter som følge af naturskabte risici.
- (11) Ifølge artikel 5a i lov 1790/1988 er det særlige forsikringsbidrag fastsat til 3 % af de vegetabiliske produkter og

0,5 % af de animalske produkter⁽⁷⁾. Disse bidragssatser fastlægges af de kompetente ministre på baggrund af ELGA's forslag til landbrugsministeren. ELGA's indtægter fra det særlige forsikringsbidrag, der opkræves af bidragsforvaltningen, indgår i statens budget som statslige indtægter og posteres under en bestemt indtægtsrubrik. Disse indtægter udbetales til ELGA over landbrugsministeriets budget i form af en årlig kredit på et tilsvarende beløb, som ELGA foreslår dette ministerium, nu kaldet ministeriet for udvikling af landdistrikter og fødevarer. ELGA har ikke anden indflydelse på bidragsbeløbet eller skadeserstatningsbeløbet.

- (12) ELGA-forsikringen er obligatorisk for fysiske eller juridiske personer, som ejer eller driver landbrugsvirksomhed, husdyravl, fjerkræavl, biavl, fiskeri, dambrug eller tilsvarende virksomhed. ELGA's indtægter stammer især fra det særlige forsikringsbidrag. I medfør af lov 3147/2003 hører det desuden under ELGA's ansvarsområde at udbetale støtte i henhold til planlægningsprogrammerne for yderste nødstilfælde vedrørende kompensation for skader på afgrøder og jord som følge af naturkatastrofer, usædvanlige hændelser og ugunstige vejrforhold. Denne støtte finansieres over statens budget eller ved hjælp af lån. Disse programmer omhandler statsstøtte, som er godkendt ved Kommissionens afgørelser.
- (13) Ved økonomiministeriets og landbrugsministeriets bekendtgørelse nr. 262037 af 30. januar 2009 (herefter »tværministeriel bekendtgørelse«) blev der fastsat ekstraordinære kompensationsforanstaltninger i størrelsesordenen 425 mio. EUR til dækning af skader, der var opstået i 2008. I overensstemmelse med den tværministerielle bekendtgørelse skulle de pågældende kompensationsbeløb udbetales af ELGA for det fald i udbyttet af visse nærmere angivne planteafgrøder, der indtraf i høståret 2008 på grund af ugunstige vejrforhold som tørke, høje temperaturer, regn og entomologiske og plantepatologiske sygdomme i de pågældende afgrøder. Skaderne vedrører høsten af mandler, kirsebær, abrikoser, visse ferskensorter, blommer, pærer og æbler, asparges, orientalsk tobak, kartofler, bomuld, oliven og korn.
- (14) Ifølge de græske myndigheders oplysninger blev der ud over selve produktionstabets også taget hensyn til forringet kvalitet af produktionen ved fastsættelsen af skadestærsklen for visse afgrøder (korn og bomuld). Det omhandlede tab eller kvalitetsforringelsen af produktionen skyldtes en kombination af meteorologiske fænomener og plantesygdomme på grund af ugunstige vejrforhold, der ramte de pågældende afgrøder i løbet af det pågældende høstår.
- (15) For at betale de omhandlede skadeserstatninger optog ELGA et lån hos en bank på 425 000 000 EUR. Lånet skal afdrages over 10 år (fra 2010 til 2019). De

⁽⁴⁾ FEK A' 134 af 20.6. 1988.

⁽⁵⁾ Indført ved artikel 5 i lov 2945/2001 og ændret ved artikel 9 i lov 3698/2008.

⁽⁶⁾ Indført ved lov 2040/1992 (FEK A' 70).

⁽⁷⁾ Ændring indført ved artikel 53, stk. 1, i lov 2538/1997.

tre første år (2010-2012) løber der renter på lånet sammen med afgifter til den græske stat på i alt 28 513 250 EUR årligt og de syv følgende år (2013-2019) renter, afdrag og afgifter til den græske stat på 89 227 536 EUR i 2013, 85 087 786 EUR i 2014, 81 025 536 EUR i 2015, 76 963 286 EUR i 2016, 72 901 036 EUR i 2017, 68 838 786 EUR i 2018 og 64 776 536 EUR i 2019. Lånet er optaget, mod at den græske stat garanterer for ELGA.

- (16) Ifølge de græske myndigheders oplysninger androg skadeserstatningerne, som ELGA udbetalte i 2008 for årsager, der dækkes af forsikringen, 386 986 648 EUR. Dette beløb hidrørte dels fra forsikringsbidrag, nemlig 88 353 000 EUR, dels fra provenuet af et lån på 444 mio. EUR.
- (17) ELGA optog lånet på 444 000 000 EUR i en bank på grundlag af artikel 13 i den græske lov 3074/2002 og artikel 28, stk. 17, i den græske lov 3147/2003. Lånet skal afdrages over 10 år (2009-2018). De tre første år (2009-2011) løber der renter på lånet sammen med afgifter til den græske stat på i alt 23 709 600 EUR årligt og de syv følgende år (2012-2018) renter, afdrag og afgifter til den græske stat på 87 138 171 EUR i 2012, 83 789 143 EUR i 2013, 80 395 714 EUR i 2014, 77 002 286 EUR i 2015, 73 608 857 EUR i 2016, 70 215 429 EUR i 2017 og 66 822 000 EUR i 2018. Lånet er optaget, mod at den græske stat garanterer for ELGA.
- (18) Lånets anden del på 145 366 352 EUR var i henhold til planlægningsprogrammerne for yderste nødstilfælde vedrørende brandene i 2006 og 2007 afsat til udbetaling af statsstøtte, som var godkendt ved Kommissionens afgørelser. Denne del af ELGA's indtægter berøres ikke af denne afgørelse.

III. TVIVL REJST AF KOMMISSIONEN I FORBINDELSE MED INDLEDNINGEN AF UNDERSØGELSESPROCEDUREN

1. *Hvorvidt der er tale om statsstøtte i henhold til EUF-traktatens artikel 107, stk. 1*

- (19) Foranstaltninger ydet ved hjælp af statsmidler: Kommissionen har vurderet, at denne betingelse var opfyldt i det foreliggende tilfælde, idet det klart formuleres i den omhandlede nationale lov (se betragtning 11), at ELGA's ydelser finansieres ved hjælp af statsmidler, og at disse kan tilskrives staten.
- (20) I forbindelse med de yderligere oplysninger, der blev fremsendt før indledningen af proceduren, angav de græske myndigheder, at de agtede at forhøje procent-satsen for det særlige forsikringsbidrag for at øge ELGA's indtægter. Imidlertid var oplysningerne om forhøjelsen af ELGA's indtægter ikke tilstrækkeligt præcise til, at det på det stadium i proceduren kunne

konkluderes, at en sådan forhøjelse ville være tilstrækkelig til at tilbagebetale de pågældende lån og til at yde erstatning til producenterne i de pågældende år. Det kunne derfor ikke udelukkes, at de pågældende foranstaltninger ligeledes ville blive finansieret ved hjælp af andre statsmidler, som ELGA havde adgang til.

- (21) Foranstaltninger, der påvirker samhandelen og forvrider eller truer med at forvride konkurrencen: De skadeserstatninger, som ELGA udbetalte i 2008 i henhold til den lovpligtige forsikringsordning, vedrørte flere vegetabiliske og animalske græske landbrugsprodukter og i 2009 flere planteafgrøder (se betragtning 13). Kommissionen konstaterede derfor ved indledningen af proceduren, at de pågældende erstatninger gav de lokale producenter en fordel i forhold til andre producenter i Unionen, som ikke modtager samme støtte. Landbrugssektoren er åben for konkurrence på EU-plan og derfor følsom over for enhver foranstaltning til fordel for produktionen i andre medlemsstater. De pågældende skadeserstatninger risikerer således at forvrider konkurrencen i det indre marked og påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne.
- (22) Foranstaltninger, der begunstiger visse virksomheder eller visse produktioner: For så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt ELGA's udbetalinger i forbindelse med den lovpligtige forsikring mod naturskabte risici gav en selektiv fordel, vurderede Kommissionen, at foranstaltningens selektivitet var givet på forhånd, fordi ELGA's skadeserstatninger var begrænset til bestemte landbrugsproduktioner.

Kommissionen mente, at det kunne hævdes, at landbrugssektorens særtræk og navnlig dens afhængighed af bestemte vejrforhold og sårbarhed over for naturskabte risici i Grækenland gør det nødvendigt at indføre en statslig ordning, der garanterer et minimumsniveau af kompensation baseret på et solidarisk princip. For så vidt som de erstatninger, som ELGA har udbetalt inden for rammerne af den lovpligtige forsikringsordning, finansieres via indtægter fra det særlige forsikringsbidrag, mente Kommissionen, at disse eventuelt ikke skulle anses for at give modtagerne en uretmæssig fordel.

Imidlertid kunne denne begrundelse baseret på indretningen og arten af forsikringsordningen ikke også begrunde den græske stats supplerende finansielle indgriben i den pågældende ordning (ud over finansieringen af de lovpligtige bidrag). Kommissionen havde dog ikke ved indledningen af undersøgelsesproceduren adgang til beviser, der var tilstrækkelige til at konkludere, at det var tilfældet. Kommissionen havde især sine tvivl om, hvorvidt de pågældende foranstaltninger var finansieret uden supplerende medvirken fra statens side.

- (23) Af disse grunde konkluderede Kommissionen ved indledningen af proceduren, at den ikke kunne udelukke, at

skadeserstatningerne udbetalt af ELGA i 2008 og 2009 i henhold til den lovpligtige forsikringsordning falder ind under EUF-traktatens artikel 107, stk. 1, og dermed udgør statsstøtte.

2. Kvalificering af foranstaltningerne som ulovlig støtte

- (24) Kommissionen mente, at da støtten var blevet tildelt og udbetalt uden foregående anmeldelse, er der tale om ulovlig støtte i henhold til artikel 1, litra f), i forordning (EF) nr. 659/1999.

3. Foreløbig vurdering af støttens forenelighed

- (25) Eftersom de græske myndigheder hævdede, at de omhandlede foranstaltninger ikke udgør statsstøtte, havde Kommissionen ikke ved indledningen af proceduren de fornødne oplysninger til at kunne vurdere støttens forenelighed med bestemmelserne i de retsakter, der var gældende på ydelsestidspunktet, nemlig i 2008 og 2009. I det foreliggende tilfælde drejer det sig om EF-rammebestemmelser for statsstøtte til landbrug og skovbrug for 2007-2013 ⁽⁸⁾ (herefter »rammebestemmelserne«), navnlig kapitel V.B om støtte til kompensation for skader på landbrugsproduktionen eller produktionsmidlerne i landbruget.
- (26) På baggrund af de fremsendte oplysninger så det således ud til, at de kompensationer, der var planlagt for størstedelen af de berørte afgrøder, skulle dække skader, som nåede op på en minimumsskadestærskel på 30 % ved hensyntagen til udbyttetab eller kvalitetsforringelse af visse produktioner opstået i løbet af det pågældende år som følge af en kombination af mindst to ugunstige vejrforhold og for visse afgrøders vedkommende plantesygdomme tillige. De græske myndigheders oplysninger indeholdt ikke nærmere oplysninger om beregningsmetoden for de pågældende kompensationer.
- (27) Kommissionen havde derfor sine tvivl om, hvorvidt denne støtte kunne anses som forenelig med rammebestemmelsernes kapitel V.B.

IV. BEMÆRKNINGER FRA TREDJEPARTER

- (28) De interesserede parter, som fremsatte deres bemærkninger, er CELCAA (Det Europæiske Forbindelsesudvalg for Handel med Levnedsmidler), COCERAL (Udvalget for Handel med Korn og Foderstoffer i EF) samt en tredje interesseret part, som har bedt om hemmeligholdelse af sin identitet.
- (29) De selvstændige handlende (den tredje interesserede part) og CELCAA og COCERAL, som har til formål at beskytte de selvstændige handlendes interesser, mener, at den omhandlede støtte, der oprindeligt blev ydet til landbrugere, i virkeligheden endte hos landbrugskooperativer og

disses foreninger, som har eneret på håndteringen af landbrugsprodukterne og derfor ligger i konkurrence med de selvstændige handlende.

- (30) Ifølge de interesserede parter har Grækenland ikke leveret bevis for, at de omhandlede skadeserstatninger blev ydet for tab som følge af ugunstige vejrforhold. De græske myndigheder har ikke forelagt en analytisk beskrivelse af arten af de pågældende vejrforhold til underbygning af relevant meteorologisk information i overensstemmelse med rammebestemmelserne.
- (31) Ifølge de interesserede parter angav de græske myndigheder hverken den anvendte beregningsmetode for de omhandlede erstatninger eller minimumstærsklen for det lide tab. I øvrigt var de omhandlede erstatninger begrænset til bestemte landbrugsprodukter, selv om producenterne af andre produkter, som var udelukket fra den pågældende erstatning, også havde lidt tab i deres respektive produktioner.
- (32) De interesserede parter havde desuden den holdning, at tilkendelsen af den omhandlede skadeserstatning påvirkede prisdannelsen på slutprodukterne på grund af prisdækket på de produkter, der var omfattet af skadeserstatningen. Således har den omhandlede støtte skaffet de berørte producenter en økonomisk fordel ved at gøre det muligt for dem på konkurrenceforvridende vilkår at sælge de partier af deres produktion, som ikke var berørt af de ugunstige vejrforhold. Og de private forhandlere (f.eks. handlende, melmøller, fodermøller, fjerkræavlere og svineavlere) var på deres side tvunget til at følge en prissætningspolitik, der blev pålagt af landbrugskooperativerne og deres foreninger, hvilket gav kooperativerne en monopolstilling.
- (33) I øvrigt skulle den dækning, som ELGA tilbyder af risici, som landbrugssektoren er udsat for, overholde principperne om proportionalitet og lighed. Efter de interesserede parters mening er det ikke acceptabelt, at ELGA's udbetalinger af skadeserstatning i 2008 og 2009 androg beløb, som oversteg de samlede indbetalte forsikringsbidrag i disse to år henholdsvis tre og fire gange.
- (34) Ifølge de interesserede parter har ELGA med det nye lån, det optog for 2009, i overdreven grad »pantset« sine indtægter de næste 10 år, idet ELGA allerede var belastet af tilbagebetalingen af det lån, det havde optaget for 2008, og hvortil det på forhånd havde »pantset« de følgende års forsikringsbidrag. De interesserede parter anfører endvidere, at ELGA har optaget yderligere to lån i 2009, nemlig et lån på 350 mio. EUR hos Piraeus Bank og et lån på 112 mio. EUR hos Grækenlands landbrugsbank og den græske centralbank.
- (35) De interesserede parter mente også, at lånene på 444 mio. EUR og 415 mio. EUR udgør et indtægts supplement til indtægterne fra forsikringsbidragene, som er

⁽⁸⁾ EUT L 319 af 27.12.2006, s. 1.

lovpligtige, i form af lån optaget med græsk statsgaranti. Disse lån burde derfor anses for at være statsmidler.

V. BEMÆRKNINGER FRA DEN GRÆSKE REGERING

1. Generelle bemærkninger om kompensationen, der blev ydet i 2008 og 2009

- (36) Ifølge de græske myndigheder er den kompensation, der blev udbetalt af ELGA i årene 2008 og 2009, ikke statsstøtte.

Den omhandlede forsikringsordning finansieres ved det særlige forsikringsbidrag, som landbrugerne indbetaler. Eftersom forsikringsordningen bygger på solidaritetsprincippet, skal satsene for bidragene til finansiering af forsikringsordningen ikke systematisk være proportionale med den forsikrede risiko, og størrelsen af de udbetalte ydelser skal ikke nødvendigvis være proportional med den forsikredes indkomst⁽⁹⁾. Derfor mener de græske myndigheder, at der i det foreliggende tilfælde er tale om reelle kompensationer, som udbetales til erstatning for skader opstået på landbrugsproduktion som følge af ugunstige vejrforhold, i overensstemmelse med græsk lovgivning om landbrugsforsikringer udbetalt af ELGA.

I øvrigt er ELGA ifølge de græske myndigheder i stand til at betale sine finansielle forpligtelser til tiden inden for rammerne af det lovpligtige forsikringssystem. ELGA's kapacitet på dette punkt understøttes af gennemførelsen af den nye lov 3877/2010 om beskyttelse og forsikring af landbrugsaktiviteter, hvorved der indføres supplerende finansieringskilder til fordel for ELGA. Således forhøjer nævnte lov i de fleste tilfælde det særlige forsikringsbidrag (for skader på afgrøder fra 3 % til 4 % og for skader på besætning fra 0,50 % til 0,75 %). Desuden indføres der en frivillig forsikringsordning for tab, som ikke dækkes af den lovpligtige forsikring, og en generel forsikring, som varetages af ELGA, og hvortil bidraget skal betales af fysiske personer, der har et andet hovederhverv end landbrug, og af juridiske personer, hvis aktier ikke for størstedelens vedkommende ejes af landbrugere med landbrug som hovederhverv.

- (37) Alligevel mener de græske myndigheder, at kompensationen — selv om den måtte anses for statsstøtte — er forenelig med EUF-traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), og rammebestemmelserne. De græske myndigheder har til Kommissionens tjenestegrene fremsendt detaljerede oplysninger om hver støttebevilling, der er tildelt af ELGA i 2008 og 2009, med angivelse af navn og skatteydernummer på den pågældende landbruger, amtet, hvor hans mark er beliggende, afgrødens art, måleenhed for afgrøden og antal anvendte enheder, støttebeløbet og datoen for tildelingen af støtte, beskrivelse af skaden og dens størrelse i forhold til den normale produktion.

- (38) Vedrørende kompensationen i 2008 og 2009 for skader, der ødelagde over 30 % af den normale planteproduktion, mener de græske myndigheder, at alle de betingelser, der er nævnt i punkt 124-130 i rammebestemmelserne og artikel 11 i Kommissionens undtagelsesforordning (EF) nr. 1857/2006 af 15. december 2006 om anvendelse af traktatens artikel 87 og 88 på statsstøtte til små og mellemstore virksomheder, der beskæftiger sig med produktion af landbrugsprodukter⁽¹⁰⁾ (herefter »undtagelsesforordningen«), er til stede.

- (39) Ifølge de græske myndigheder skete udbetalingen af den omhandlede støtte til de berørte landbrugere eller til producentorganisationer, som landbrugerne tilhørte, i overensstemmelse med rammebestemmelserne og førnævnte undtagelsesforordning. De græske myndigheder har navnlig bekræftet:

- a) at støttebeløbet i intet tilfælde oversteg de reelle tab, som producenterne havde lidt
- b) at de betingelser, for så vidt angår støtteintensiteten, der er fastsat i bestemmelserne i artikel 11 i undtagelsesforordningen, er blevet overholdt, idet ELGA ikke har udbetalt kompensation, der har oversteget 74,8 % af den nedgang i indkomst ved salg af produktet, der skyldes de ugunstige vejrforhold
- c) at maksimumsbeløbet for de støtteberettigede tab er blevet nedsat med ethvert beløb, der er udbetalt i henhold til en forsikringsordning, og udgifter, der ikke har skullet afholdes som følge af ugunstige vejrforhold
- d) at tabene er beregnet for den enkelte bedrift
- e) at beslutningen om ydelse af den omhandlede støtte og udbetalingen heraf er truffet i løbet af de foreskrevne tre henholdsvis fire år efter tabet i overensstemmelse med artikel 11, stk. 10, i undtagelsesforordningen, og
- f) at den omhandlede støtte ikke blev kumuleret med anden statsstøtte eller med finansielle bidrag tildelt af medlemsstaterne eller EU vedrørende samme støtteberettigede udgifter. De berørte landbrugere havde ikke modtaget den omhandlede støtte til erstatning for det samme tab på grundlag af mere end én retsakt, hvorfor denne støtte enten var blevet tildelt i medfør af rammebestemmelserne eller undtagelsesforordningen eller Kommissionens forordning (EF) nr. 1535/2007 af 20. december 2007 om anvendelse af EF-traktatens artikel 87 og 88 på de minimis-støtte til produktion af landbrugsprodukter⁽¹¹⁾ (herefter »de minimis-forordningen«) eller meddelelsen af 22. januar 2009 om midlertidige EF-rammebestemmelser for

⁽⁹⁾ Se i denne forbindelse forslag til afgørelse fra generaladvokat Stix-Hackl fremsat den 14. november 2002 i sag C-355/00, Freskot mod Elliniko Dimosio, Sml. 2003, s. 5263, præmis 68.

⁽¹⁰⁾ EUT L 358 af 16.12.2006, s. 3.

⁽¹¹⁾ EUT L 337 af 21.12.2007, s. 35.

statsstøtte, der ydes for at lette adgangen til finansiering under den nuværende finansielle og økonomiske krise ⁽¹²⁾ (herefter »meddelelsen om de midlertidige EF-rammebestemmelser«).

- (40) For så vidt angår metoden til beregning af normal produktion, fremsendte de græske myndigheder oplysninger om den anvendte metode og har bekræftet, at betingelserne i punkt 128 i rammebestemmelserne, ifølge hvilke en eventuel alternativ metode skal være repræsentativ og ikke baseret på unormalt høje udbytter, er blevet overholdt. F.eks. beregnes tabene som følge af ugunstige vejrforhold for hver enkelt bedrift af agronomer på basis af en bedømmelse på stedet, sådan som det er bestemt i forordningen om ELGA's forsikringsordning. Ved kontrollen på stedet måler agronomen, der skal vurdere skaden, markens størrelse med passende hjælpemidler (bånd, identitetskort for markerne, GPS-udstyr osv.), og ved træafgrøder tæller han antallet af træer. Derefter vurderer agronomen det forventede udbytte af marken under hensyntagen til de anvendte driftsmetoder (f.eks. beplantningstæthed, beskærings-system inden for frugtavl, tidlige afgrøder ved hjælp af plastoverdækning og vandingssystem), variationen i de dyrkede sorter, den foregående afgrøde i tilfælde af etårige afgrøder, udbyttefremmende foranstaltninger (især gødning og bekæmpelse af skadedyr), jordbundsprодуктивiteten og eventuelle særlige træk ved produktionsåret (f.eks. tørke eller problemer med kernesætning). Endelig vurderes graden af skade på det forventede udbytte af marken. For at fastslå skadesgraden skal der tages prøver på forskellige steder på marken under hensyntagen til det mængdemæssige tab af det forventede udbytte, forringelsen af kvaliteten som følge af skaden og de udbyttefremmende foranstaltninger, der er truffet efter skadens opståen (som ekstra plantebeskyttelse, ekstra lugning og fjernelse af ødelagte frugter).

2. Specifikke bemærkninger om kompensationen, der blev ydet i 2008

- (41) Af den støtte, som ELGA ydede i 2008 for i alt 386 986 648 EUR, blev der udbetalt 373 257 465,71 EUR til landbrugerne i erstatning for tab af afgrøder som følge af ugunstige vejrforhold. Til denne støtte anvendte ELGA artikel 6 i forordningen om forsikring af afgrøder vedrørende kompensation til producenter af landbrugsprodukter som erstatning for skader som følge af ugunstige vejrforhold i overensstemmelse med den nationale lov 1790/1988 om indførelse af ELGA-forsikringsordningen.
- (42) For så vidt angår den omhandlede støtte, har Grækenland fremsendt meteorologiske oplysninger om de ugunstige vejrforhold i høståret 2007-2008. De pågældende ugun-

stige vejrforhold blev formelt anerkendt af de offentlige myndigheder. Det drejer sig bl.a. om hedebløgen i slutningen af juni og juli 2007 i hele landet, de store nedbørsmængder i flere områder af landet i oktober 2007 og de tørre og varme faldvinde samme måned på Kreta, storm og haglbyger i begyndelsen af august 2008 i visse amter på det nordvestlige og centrale græske fastland samt stormene i slutningen af august 2008 i regionerne Magnesia, Viotia og det østlige Attika og over øerne Eubøa og Kreta.

Navnlig blev de omhandlede kompensationer ydet for skader, der oversteg følgende skadesgrader i forhold til den normale produktion ⁽¹³⁾:

Minimums-skadesgrad i forhold til normal produktion	Samlet kompensation (EUR)	Antal marker berørt af skader	% af det samlede kompensationsbeløb
20 % – 29 %	26 063 999,19	101 162	6,98 %
30 % – 100 %	347 193 466,52	565 244	93,02 %
I alt	373 257 465,71	666 406	100,00 %

Desuden ydede ELGA supplerende kompensation i størrelsesordenen 2 472 785,97 EUR til landbrugere, som i det samme høståret 2007-2008 havde lidt flere på hinanden følgende tab af samme afgrøde som følge af ugunstige vejrforhold. For 6,98 % af det samlede kompensationsbeløb gjaldt, at skadesomfanget havde nået 20-30 % af den normale produktion, og for 93,02 % af det samlede kompensationsbeløb gjaldt, at skaden havde ødelagt over 30 % af den normale produktion.

- (43) Blandt de støttebeløb, som ELGA udbetalte til landbrugerne i 2008, blev der i øvrigt også ydet følgende støtte:
- a) støtte for i alt 7 338 119,74 EUR for tab i besætninger. Blandt disse tab angik et beløb på 1 860 279,67 EUR besætningstab som følge af ugunstige vejrforhold, 3 188 825,78 EUR gik til dækning af tab som følge af sygdomme eller lidelser hos dyrene, og 2 289 014,29 EUR dækkede tab som følge af andre skader (f.eks. angreb fra vilde dyr, bjørne, ulve eller vildfarne hunde). Denne støtte anses af de græske myndigheder som reelle erstatninger i forbindelse med den lovpligtige forsikringsordning og ikke som statsstøtte ifølge EUF-traktatens artikel 107, stk. 1.

⁽¹²⁾ EUT C 16 af 22.1.2009, s. 1. Meddelelsen blev senest ændret i oktober 2009 (EUT C 261 af 31.10.2009).

⁽¹³⁾ Ifølge artikel 6 i forordningen om forsikring af afgrøder (fællesministeriel beslutning nr. 15711 af 30.9.98) skal en skade overstige en minimumstærskel på 20 % af den normale produktion for at kunne dækkes af ELGA.

- b) støtte for i alt 114 374,86 EUR for tab af afgrøder som følge af bjørne. Denne støtte ydes i forbindelse med EU's LIFE-program til beskyttelse af den brune bjørn i Grækenland. Støtteintensiteten lå på 100 %, og
- c) støtte for i alt 3 803 901,72 EUR til korrigerende foranstaltninger som følge af utilsigtede fejl i evalueringsrapporterne om tab af afgrøder og besætninger. Disse fejl, som er blevet konstateret efter udbetalingen af støtten til landbrugerne, udgjorde gæld for ELGA til de berørte modtagere.

3. *Specifikke bemærkninger om kompensationen, der blev ydet i 2009*

- (44) Med hensyn til de kompensationer, der blev udbetalt i løbet af 2009 på baggrund af den tværminterielle beslutning af 30. januar 2009, på i alt 425 019 452 EUR vises i tabellen nedenfor de berørte produkter, de vejrforhold, der udløste skaderne, og beskrivelsen af skaderne.

Landbrugsprodukt	Samlet kompensation (EUR)	Ugunstige vejrforhold	Beskrivelse af skaden
1. Mandler Kirsebær Abrikoser (sorten Bebekou) Æbler Blommer Pærer	56 580 555 (for alle produkter)	Høje temperaturer og hedebølge Varm og tør vinter Langvarig tørke Pludselige temperaturudsving	De høje temperaturer og hedebølgen i sommeren 2007 fik negativ indflydelse på produktionen af disse produkter og især på knopskydningen på frugttræerne. Den langvarige tørke i 2007 og de pludselige temperaturudsving nedbragte udbyttet. Desuden afkortede den varme og tørre vinter dvaleperioden for flere træafgrøder.
2. Ferskner	10 970 348	Samme vejrforhold som pkt. 1	Samme skade som pkt. 1
3. Asparges	6 751 747	Varm og tør vinter Lave temperaturer	Den varme og tørre vinter i 2007-2008 bidrog til en forhøjet grad af nedbrydning i aspargesen og udløste tab af næringsstoffer. Disse forhold resulterede i en pludselig reduktion af den fremtidige produktion af asparges. Den allerede nedsatte produktion var også påvirket af de lave temperaturer i februar 2008, som forsinkede væksten. Det gav sig udslag i endnu et fald i aspargeshøsten i 2008 i Grækenland.
4. Orientalsk tobak	13 817 834	Høje temperaturer og hedebølge Tørke	De høje temperaturer og hedebølgen i sommeren 2007 kombineret med tørken gjorde det vanskeligt at behandle insekt- og virusangreb fra thrips og førte til et fald i produktionen af tobak i hele landet.
5. Kartoffler	7 220 996	Høje temperaturer	De høje temperaturer i sommeren 2006 og 2008 gjorde det vanskeligt at behandling entomologiske og plantepatologiske angreb på sommerkartoffelafgrøderne i flere amter i Grækenland.
6. Bomuld	109 564 462	Langvarig tørke Varm sommer Koldt efterår Regn	Den langvarige tørke reducerede vandbeholdningen. Den varme sommer efterfulgt af et koldt efterår kombineret med usædvanligt store regnmængder i slutningen af september 2008 udløste et fald i og en kvalitetsforringelse af bomuldsproduktionen i hele landet.
7. Oliven	72 026 112	Tørke Frost Regn	Den langvarige tørke, frosten i februar 2008 efter en mild vinter, de høje temperaturer og de usædvanligt store regnmængder i oliventræernes blomstringsperiode udløste et stort fald i olivenproduktionen i hele landet.

Landbrugsprodukt	Samlet kompensation (EUR)	Ugunstige vejrforhold	Beskrivelse af skaden
8. Korn (majs, blød hvede, byg, havre, rug og ris)	138 087 394	Regn Temperaturudsving	Regnen og temperaturudsvingene i foråret og efteråret 2008 fremkaldte et fald i kornproduktionen og fremmede udviklingen af plantepatologiske angreb. Kvalitetsforringelsen skyldes også fraværet af de nødvendige næringsstoffer (protein og gluten) på grund af de ugunstige vejrforhold.
I alt	415 019 448		

(45) Ifølge de græske myndigheder anses den del, der blev udbetalt til 871 landbrugere på i alt 27 614 905 EUR, af den samlede støtte på 415 019 452 EUR som statsstøtte, der er forenelig med det indre marked i henhold til EUF-traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), og rammebestemmelserne.

(46) Resten af støttebeløbet på 387 404 547 EUR blev udbetalt til 784 408 landbrugere. Ifølge de græske myndigheder er den omhandlede støtte forenelig med det indre marked i henhold til EUF-traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), og undtagelsesforordningen.

De græske myndigheder mener, at den omhandlede støtte overholdt alle de betingelser, der er fastlagt i artikel 11 i undtagelsesforordningen, bl.a. følgende:

- bruttostøtteintensiteten oversteg ikke 80 % af den nedgang i indkomst ved salg af produktet, der skyldes de ugunstige vejrforhold
- beregningen af tabet blev foretaget for den enkelte bedrift
- tabets størrelse omfattede ikke udgifter, der ikke havde skullet afholdes på grund af de ugunstige vejrforhold, og landbrugerne fik ikke erstatninger fra andre forsikringsorganer
- de pågældende kompensationer var udbetalt direkte til landbrugerne
- beslutningen om ydelse af den omhandlede støtte og udbetalingen heraf blev truffet i løbet af de foreskrevne tre henholdsvis fire år efter tabet
- metoden til beregning af normal produktion er den samme som den, der er beskrevet i betragtning 42 om den støtte, der blev ydet i 2008.

(47) I øvrigt mener de græske myndigheder, at selv om den omhandlede støtte ikke kunne anses som reel kompensation

(se betragtning 36) eller som forenelig med undtagelsesforordningen (se betragtning 46), burde den anses for at være i overensstemmelse med EUF-traktatens artikel 107, stk. 3, litra b), og meddelelsen om de midlertidige EF-rammebestemmelser.

Ydelsen af den omhandlede støtte lettede de berørte landbrugeres adgang til finansiering. Således tilførte de nævnte kompensationer primærproduktionen i Grækenland finansiell likviditet, og det er den eneste sektor, som den græske stat har kunnet støtte sig til i disse første måneder med økonomisk krise for at undgå farer i andre sektorer af den græske økonomi. Imidlertid blev den omhandlede støtte ikke ydet uden anvendelse af præcise kriterier. Den blev tværtimod ydet udelukkende i tilfælde af reelle økonomiske problemer, der alene var knyttet til produktion af landbrugsvarer og nærmere betegnet i tilfælde af problemer med landbrugsproduktionen som følge af ugunstige vejrforhold (se betragtning 44). For størstedelen af denne støttes vedkommende var der ikke fastsat tærskler for intensiteten og graden af den enkelte landbrugers problem, idet formålet var at støtte den græske landbrugsøkonomi generelt.

(48) I overensstemmelse med meddelelsens punkt 7, litra a), anvender Kommissionen i øvrigt denne meddelelse på støtte, der ikke er anmeldt⁽¹⁴⁾, »såfremt støtten blev ydet efter 17. december 2008«. De græske myndigheder mener derfor, at punkt 7, litra a), i meddelelsen finder anvendelse på den omhandlede ikke-anmeldte støtte, idet denne var ydet til landbrugerne efter den 17. december 2008.

(49) De græske myndigheder mener, at den omhandlede støtte, der blev indført ved tværministeriel bekendtgørelse af 30. januar 2009 som en undtagelsesvis støtte, opfyldte alle de betingelser, der er fastsat i punkt 4.2.2. i meddelelsen om de midlertidige EF-rammebestemmelser. Navnlig at:

- støtten blev ydet i form af en støtteordning, idet den blev ydet på grundlag af førnævnte tværministerielle bekendtgørelse

⁽¹⁴⁾ I overensstemmelse med Kommissionens meddelelse om fastlæggelse af reglerne for vurdering af ulovlig statsstøtte (EFT C 119 af 22.5.2002, s. 22).

- b) støtten blev ydet til virksomheder, der ikke var kriseramte pr. 1. juli 2008, i overensstemmelse med rammebestemmelserne for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder. De græske myndigheder bekræftede, at støtte udelukkende blev ydet til fysiske personer, og at disse for størstedelens vedkommende var fritaget for den græske lovpligt til at indsende selvangivelse, fordi deres årsindtægt lå under 12 000 EUR. Alle landbrugere, som modtog den omhandlede erstatning, havde igangværende transaktioner med deres bank, idet udbetalingen heraf foregik ved indsættelse på deres bankkonto. De græske myndigheder bekræfter, at de pågældende landbrugere var solvente og havde tilstrækkelig adgang til bankfinansiering. Derfor var disse landbrugere ikke kriseramte ved udbetalingen af den omhandlede støtte
- c) støtteordningen fandt ikke anvendelse på virksomheder, der er aktive inden for fiskerisektoren
- d) den omhandlede støtte var ikke eksportstøtte eller støtte, der begunstiger indenlandske produkter frem for importerede
- e) støtten blev ydet i 2009 og derfor før den 31. december 2010 som bestemt i punkt 4.2.2., litra f), i meddelelsen om de midlertidige EF-rammebestemmelser, og
- f) støttebeløbet pr. landbruger lå på mellem 7 501 og 15 000 EUR.
- (50) I overensstemmelse med punkt 4.2.2., litra g), i meddelelsen om de midlertidige EF-rammebestemmelser som ændret i oktober 2009, burde den omhandlede støtte, som hver berørt landbruger modtog, ikke bringe den samlede støtte, som den pågældende har modtaget i perioden 1. januar 2008 til 31. december 2010, op over loftet på 15 000 EUR. Ifølge de græske myndigheder er det blot en formalitet, at ELGA ikke hos den berørte landbruger indhentede en erklæring i skriftlig eller elektronisk form om enhver anden de minimis-støtte og enhver anden støtte ydet på grundlag af foranstaltningen i henhold til EF-rammebestemmelserne, som den pågældende landbruger havde modtaget i det løbende finansår. Således bør en manglende formalitet ikke føre til den konklusion, at betingelsen i punkt 4.2.2., litra g), i meddelelsen om de midlertidige EF-rammebestemmelser som ændret i oktober 2009 ikke var opfyldt. Dette støttes af, at Grækenland, som det kan ses i ELGA's mekanografiske system, ikke havde ydet de minimis-støtte til primærproducenter af landbrugsvarer eller støtte på grundlag af meddelelsen om de midlertidige EF-rammebestemmelser i løbet af perioden fra 1. januar 2008 til 31. december 2010.
- (51) En andel på 75 382 500 EUR af dette samlede støttebeløb på 387 404 547 EUR kan under alle omstændigheder ifølge de græske myndigheder falde ind under de minimis-forordningens anvendelsesområde.
- (52) De græske myndigheder mener, at førnævnte støtte på 75 382 500 EUR opfyldte alle betingelser i forordning (EF) nr. 1535/2007 om de minimis-støtte. Navnlige at:
- a) de berørte landbrugere, for så vidt angår førnævnte støtte, i overensstemmelse med artikel 3, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1535/2007 ikke har modtaget støtte, som oversteg et beløb på 7 500 EUR pr. landbruger over perioden på de tre regnskabsår 2008-2010
- b) det kumulerede beløb for den de minimis-støtte, som Grækenland ydede til landbrugsvirksomheder over en periode på tre regnskabsår, ikke oversteg 75 382 500 EUR, nemlig det maksimale kumulerede beløb for Grækenland i henhold til artikel 3, stk. 3, og bilaget til forordning (EF) nr. 1535/2007.
4. Kommentarer til tredjeparters bemærkninger
- (53) Grækenland hævder, at de interesserede parter ikke har leveret beviser for, at de omhandlede erstatninger har påvirket deres medlemmers stilling i det indre marked.
- (54) Vedrørende bemærkningen om, at beskrivelsen af arten af de ugunstige vejrforhold ikke er fremlagt, understreger de græske myndigheder, at en sådan beskrivelse ikke er nødvendig ifølge den tværministerielle beslutning om erstatningerne, og at det, der derimod var nødvendigt at påvise, var dels forekomsten af de ugunstige vejrforhold, dels at den forårsagede skade havde nået minimumstærsklen på 30 % af den normale produktion. I øvrigt fremlagde Grækenland i forbindelse med de bemærkninger, man fremsendte til Kommissionens tjenestegrene, en række analytiske data om de pågældende vejrforhold til underbygning af relevant meteorologisk information.
- (55) Med hensyn til bemærkningen om, at Grækenland hverken har angivet den anvendte beregningsmetode for de omhandlede erstatninger eller minimumstærsklen for det lidte tab, minder de græske myndigheder om, at de i forbindelse med de bemærkninger, det har fremsendt til Kommissionen, har afgivet detaljerede oplysninger om begge disse punkter.
- (56) Ifølge de græske myndigheder har ydelsen af de omhandlede erstatninger ikke haft nogen virkning for slutbrugere, idet prislejdet på de berørte landbrugsprodukter ikke har medført en lavere detailpris. For at underbygge denne udtalelse fremlagde de græske myndigheder en række artikler fra den græske presse, som viste, at detailpriserne på adskillige landbrugsprodukter, herunder de produkter, som nærværende sag omhandler, fortsat lå i et højt leje, selv om engrossalgsprisen for disse landbrugsprodukter var faldet.

VI. VURDERING AF STØTTEN

1. *Hvorvidt der er tale om statsstøtte i henhold til EUF-traktatens artikel 107, stk. 1*

(57) I henhold til EUF-traktatens artikel 107, stk. 1, er statsstøtte eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, uforenelig med det indre marked, i det omfang den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne. Kommissionen mener, at de omhandlede foranstaltninger opfylder ovennævnte betingelser.

(58) Foranstaltninger ydet ved hjælp af statsmidler

Som det fremgår af Domstolens retspraksis i dommen af 22. marts 2003 i sag C-355/00 mellem Freskot AE og Elliniko Dimosio⁽¹⁵⁾ (herefter »Freskot-dommen«), er denne betingelse opfyldt i det foreliggende tilfælde, idet den relevante nationale lovgivning klart siger, at de ydelser, som ELGA leverer, er finansieret af statsmidler, og idet disse kan tilskrives staten ifølge Domstolens retspraksis⁽¹⁶⁾.

Som i Freskot-sagen fremgår det også i den foreliggende sag af artikel 5a i lov 1790/1988 (se også betragtning 11) og af andre gældende bestemmelser i gældende græsk lov, at ELGA's indtægter fra det særlige forsikringsbidrag opkræves af bidragsforvaltningen, indgår i statens budget som statens indtægter og udbetales til ELGA over landbrugsministeriets budget (nu ministeriet for udvikling af landdistrikter og fødevarer). Derfor er det forhold, at de omhandlede bidrag bogføres som statens indtægter, tilstrækkeligt til at anse ELGA's ydelser som leveret ved hjælp af statsmidler.

Desuden kan ELGA i overensstemmelse med artikel 2 i lov 1790/1988⁽¹⁷⁾ ved landbrugsministerens beslutning udbetale støtte eller erstatninger til modtagerne i form af overførsel af midler via statens budget eller ved hjælp af lån optaget af ELGA med græsk statsgaranti og en pligt for den græske stat til at betale lånet.

Men det fremgår af Domstolens retspraksis, at de fordele, som staten indrømmer direkte, og de fordele, som indrømmes af offentlige eller private organer, der er udpeget eller oprettet af staten, udgør statsmidler i henhold til EUF-traktatens artikel 107, stk. 1⁽¹⁸⁾. Derfor er de to lån, som ELGA optog med græsk stats-

garanti med henblik på de erstatninger, det udbetalte i 2008 og 2009 (se betragtning 15 og 17), i det foreliggende tilfælde statsmidler i henhold til EUF-traktatens artikel 107, stk. 1, idet de udgør en del af midlerne i organet ELGA, som er en privatretlig juridisk person, der er 100 % statejet og underlagt landbrugsministerens kontrol (se også betragtning 8).

(59) Foranstaltninger, der påvirker samhandelen og forvrider eller truer med at forvride konkurrencen

Kommissionen konstaterer, at de omhandlede erstatninger giver de nationale producenter en fordel i forhold til andre producenter i EU, som ikke modtager samme støtte. Landbrugssektoren er åben for konkurrence på EU-plan⁽¹⁹⁾ og derfor følsom over for enhver foranstaltning til fordel for produktionen i andre medlemsstater⁽²⁰⁾. De pågældende skadeserstatninger risikerer derfor at forvride konkurrencen i det indre marked og påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne.

(60) Foranstaltninger, der begunstiger visse virksomheder eller visse produktioner

Ifølge Domstolens retspraksis⁽²¹⁾ anses støtte bl.a. for at »foreligge ved indgreb, der under forskellige former letter de byrder, som normalt belaster en virksomheds budget, og derved, uden at være tilskud i ordets egentlige forstand, er af samme art og har tilsvarende virkninger«.

I Freskot-dommen konkluderede Domstolen, at begrebet virksomhed i henhold til EUF-traktatens artikel 102 ikke omfatter et organ som ELGA, for så vidt angår dets virksomhed i henhold til ordningen om den lovpligtige forsikring mod naturskabte risici (se præmis 79 og 88 i dommen).

⁽¹⁵⁾ Sml. 2003 I, s. 5263, præmis 81.

⁽¹⁶⁾ Se bl.a. Domstolens dom af 16. maj 2002 i sag C-482/99, Frankrig mod Kommissionen, Sml. 2002 I, s. 4397, præmis 24.

⁽¹⁷⁾ Artikel ændret ved artikel 13 i lov 3074/2002.

⁽¹⁸⁾ Se Domstolens dom af 13. marts 2001 i sag C-379/98, Preussen-Elektra AG, Sml. 2001 I, s. 2099, præmis 58. Se også Domstolens dom af 30. januar 1985 i sag 290/83, Kommissionen mod Frankrig, Sml. 1985, s. 439, præmis 14.

⁽¹⁹⁾ I overensstemmelse med Domstolens retspraksis må en styrkelse af en virksomheds position i forhold til andre virksomheder som følge af statsstøtte normalt antages at påvirke konkurrencen med andre virksomheder, idet disse ikke har fået en lignende støtte (Domstolens dom af 17.09.80 i sag C-730/79, Philip Morris mod Kommissionen, Sml. 1980, s. 2671, græsk udgave 1980-III, s. 13, præmis 11 og 12).

⁽²⁰⁾ I 2008 udgjorde samhandelen i EU-27 med planteprodukter 11 043 000 t i importmængder og 10 799 000 t i eksportmængder, frugt 13 494 000 t (import) og 13 227 000 t (eksport), heraf citrusfrugter 4 236 000 t (import) og 4 322 000 t (eksport), kartofler 6 130 000 t (import) og 5 760 000 t (eksport), olivenolie 777 000 t (import) og 724 000 t (eksport), mælk og andre mælkeprodukter 12 326 000 t (import) og 13 130 000 t (eksport), færedo og gedekød, herunder levende dyr, i slagtevægt 235 000 t (import) og 275 000 t (eksport), fjerkrækød, herunder levende dyr, i slagtevægt 3 346 000 t (import) og 3 806 000 t (eksport).

⁽²¹⁾ Se især dom af 1. december 1998 i sag C-200/97, Ecotrader, Sml. 1999 I, s. 19, præmis 37, og dom af 17. juni 1999 i sag C-75/97, Belgien mod Kommissionen, Sml. 1999 I, s. 3671, præmis 23.

Faktisk har denne lovpligtige forsikringsordning primært et socialpolitisk mål om at sikre en tilstrækkelig dækning af alle landbrugsbedrifter, herunder dem, der har større risiko for at blive ramt af naturbetingede skader (se præmis 66 og 67 i dommen). Forsikringsbidraget belaster samtlige landbrugsvarer med ensartede satser, som er uafhængige af den risiko, som producenten reelt løber (solidaritetsprincippet). ELGA er underlagt statslig kontrol, idet bidragsbeløbet, for så vidt angår indtægterne, og erstatningssatserne fastsættes af de kompetente ministre.

Som Domstolen konstaterede i dommen af 22. januar 2002 i sag C-218/00, *Cisal/INAIL* ⁽²²⁾, er de to væsentlige elementer i ELGA's forsikringsordning, nemlig erstatningsydelserne og bidraget, i det foreliggende tilfælde undergivet statens kontrol, og den obligatoriske tilknytning, som er kendetegnende for en sådan forsikringsordning, er uundværlig for dennes økonomiske balance såvel som for gennemførelsen af solidaritetsprincippet, der indebærer, at de erstatninger, der udbetales til den forsikrede, ikke er proportionale med de bidrag, denne har indbetalt.

Til forskel fra omstændighederne i sagen *Cisal/INAIL* er modtagerne af ELGA's forsikringsydelser dog virksomheder, der udøver en økonomisk aktivitet. Det forhold, at ELGA ikke selv udøver en økonomisk aktivitet, er derfor ikke tilstrækkeligt til at konkludere, at modtagerne af de forsikringsydelser, som dette organ udbetaler, ikke er virksomheder i traktatens forstand og ikke potentielt er modtagere af statsstøtte (se *Freskot*-dommen, præmis 80).

For så vidt angår spørgsmålet om økonomisk fordel, anfører Domstolen blot i præmis 84 i *Freskot*-dommen følgende: »Under disse omstændigheder må det dels afgøres, om og i givet fald, i hvilket omfang de græske landbrugsbedrifter, såfremt der ikke var en obligatorisk dækning, burde eller faktisk kunne have forsikret sig hos private forsikringselskaber eller truffet andre foranstaltninger for at beskytte sig i tilstrækkelig omfang mod de mulige følger for disse bedrifter af naturkatastrofer, dels i hvilket omfanget bidraget svarer til de virkelige økonomiske omkostninger for de ydelser, der præsteres af ELGA i henhold til den obligatoriske forsikring, såfremt sådanne omkostninger imidlertid kan beregnes.« I den følgende præmis konstaterer Domstolen dog, at den »ikke råder over de faktiske og retlige oplysninger, som er nødvendige for, at den kan besvare den del af det stillede spørgsmål, der vedrører den eventuelle kvalificering af de af ELGA præsterede ydelser i henhold til ordningen om den obligatoriske forsikring mod naturkatastrofer som statsstøtte, ...«.

- (61) Det bekræftes af Domstolens retspraksis, at hverken foranstaltningens karakter ⁽²³⁾ eller det forhold, at den helt eller delvis finansieres ved afgifter pålagt af det offentlige, som opkræves hos de pågældende virksomheder ⁽²⁴⁾, er tilstrækkeligt til, at foranstaltningen mister sin karakter af støtte i henhold til EUF-traktatens artikel 107, stk. 1, hvorefter man ikke sonderer mellem de statslige foranstaltninger efter disses årsager eller formål, men definerer dem i kraft af deres virkninger ⁽²⁵⁾.

De skadeserstatninger, som ELGA udbetalte i 2008 i henhold til den lovpligtige forsikringsordning, vedrørte visse vegetabiliske og animalske græske landbrugsprodukter og i 2009 visse planteafgrøder. Det følger heraf, at ELGA's erstatningsudbetalinger til de lokale producenter af landbrugsprodukter kan udgøre en selektiv finansiel fordel for disse producenter i forhold til andre EU-producenter, som ikke modtager samme støtte.

Desuden er det tvivlsomt, om landbrugsbedrifterne kan opnå en forsikringsdækning hos et privat forsikringselskab på lignende vilkår i situationer med forhøjet risiko for skader som følge af naturkatastrofer. Kommissionen mener derfor, at de kompensationer, som ELGA udbetalte gennem den omhandlede ordning, under disse omstændigheder udgør en selektiv finansiel fordel for modtagerne.

- (62) I lyset af Domstolens dom i *Freskot*-sagen (se præmis 86) kan man ikke desto mindre spørge, om den omhandlede foranstaltning ikke kunne være begrundet i den pågældende ordnings karakter eller forvaltning, hvilket det påhviler medlemsstaten at godtgøre ⁽²⁶⁾. Det bør undersøges, om landbrugssektorens særtræk og navnlig dens afhængighed af bestemte vejrforhold og sårbarhed over for naturskade risici i Grækenland kan gøre det nødvendigt at indføre en statslig ordning, der garanterer et minimumsniveau af kompensation baseret på et solidarisk princip. Imidlertid kan en foranstaltning, som udgør en undtagelse til anvendelsen af det almindelige skattesystem, være berettiget af det almindelige skattesystems karakter og opbygning, hvis den berørte medlemsstat kan godtgøre, at denne foranstaltning er en direkte følge af de grundlæggende eller styrende principper i dette system. Der skal sondres mellem de formål, som er tildelt ved et særligt skattesystem og ligger uden for det almindelige skattesystem, og de mekanismer, som er uadskilleligt forbundet med selve skattesystemet, og som er nødvendige for at gennemføre sådanne formål ⁽²⁷⁾.

⁽²³⁾ Se i den forbindelse Domstolens dom af 17. juni 1999 i sag C-75/97, *Kongeriget Belgien mod Kommissionen*, Sml. 1999 I, s. 3671, præmis 25.

⁽²⁴⁾ Se i den forbindelse Domstolens dom af 22. marts 1977 i sag C-78/76, *Steinike & Weinlig mod Forbundsrepublikken Tyskland*, Sml. 1977, s. 595, græsk udgave s. 171, præmis 22.

⁽²⁵⁾ Se i den forbindelse Domstolens dom af 2. februar 1996 i sag C-56/93, *Belgien mod Kommissionen*, Sml. 1996 I, s. 273, præmis 79, eller Domstolens dom af 26. september 1996 i sag C-241/94, *Frankrig mod Kommissionen*, Sml. 1996 I, s. 4551, præmis 20.

⁽²⁶⁾ Domstolens dom af 29.4.2004 i sag C-159/01, *Nederlandene mod Kommissionen*, Sml. 2004 I, s. 4461, præmis 43.

⁽²⁷⁾ Domstolens dom af 6.9.2006 i sag C-88/03, *Portugal mod Kommissionen*, Sml. 2006 I, s. 7115, præmis 81.

⁽²²⁾ Sml. 2002 I, s. 171, præmis 44.

Da det forekommer, at ELGA ikke udelukkende er finansieret af skattelignende bidrag, men også af direkte bidrag fra staten, kan en sådan berettigelse baseret på solidaritet mellem producenterne ikke gøres gældende, hvormed ordningen må anses som værende selektiv i sin helhed.

I det foreliggende tilfælde var de erstatninger, som blev udbetalt til landbrugerne i 2008 på i alt 386 986 648 EUR, for størstedelens vedkommende således ikke finansieret af de særlige lovpligtige bidrag, idet disse kun androg 88 353 000 EUR. I så fald kunne ydelserne til de forsikrede landbrugere ikke længere anses som værende udelukkende bidragsfinansierede ⁽²⁸⁾.

- (63) Med hensyn til erstatningerne udbetalt i 2009 på 415 019 452 EUR konstaterer Kommissionen, at de ikke var finansieret af de særlige lovpligtige forsikringsbidrag, som i 2009 androg 57 015 388 EUR. Disse erstatninger var bestemt ved tværministeriel bekendtgørelse af 30. januar 2009 som en undtagelsesvis forsikringsdækning af tab af afgrøder, og de var ikke en del af de erstatninger, som ELGA skulle udbetale til producenterne i 2009 for skader inden for den lovpligtige forsikringsordning. Derfor kan Kommissionen ikke støtte de græske myndigheders argument om, at også disse erstatninger burde anses for reelle kompensationsforanstaltninger.
- (64) For at kunne betale disse høje erstatningsbeløb til producenterne af landbrugsvarer måtte ELGA optage to lån, som skulle tilbagebetales over 10 år (se betragtning 16 og 17). På basis af oplysninger fra de græske myndigheder om udviklingen i de årlige rente- og afdragsbetalinger for disse to lån kan det konstateres, at ELGA ikke vil være i stand til at betale disse årlige renter og afdrag over 10 år ved anvendelse af producenternes særlige forsikringsbidrag. Især fordi disse bidrag skulle bruges til at betale erstatning for de skader, som måtte indtræffe i den pågældende periode.
- (65) I forbindelse med fremsendelse af supplerende oplysninger anførte de græske myndigheder, at den nye lov 3877/2010 om beskyttelse og forsikring af landbrugsaktiviteter blev vedtaget for at øge ELGA's indtægter.

Kommissionen mener, at denne lov faktisk kan bidrage til en sanering af forvaltningen af ELGA fremover. Imidlertid er en fremtidig forhøjelse af ELGA's indtægter ikke tilstrækkelig til, at det kan konkluderes, at en sådan forhøjelse ville være tilstrækkelig til at tilbagebetale de pågældende lån og til at yde erstatning til producenterne i de pågældende år.

Således har ELGA med det nye lån, det optog for 2009, i overdreven grad belastet sine indtægter de næste 10 år, idet ELGA allerede var belastet af tilbagebetalingen af det lån, det havde optaget for 2008, og hvortil det på forhånd havde belastet de følgende års forsikringsbidrag. Som de interesserede parter udtaler (se betragtning 34 og 35), kan dette problem kun forværres af de to yderligere

lån, som ELGA også har optaget i 2009. Det kan derfor ikke udelukkes, at de omhandlede foranstaltninger ligeledes finansieres af andre statsmidler, som ELGA har adgang til.

- (66) Under alle omstændigheder ser det ikke ud til, at støtteordningens forskelsbehandling af virksomheder, der befinder sig i en ellers aktuelt og juridisk sammenlignelig situation, kan berettiges ud fra den omhandlede ordnings solidaritetsprincip, som den fungerer på baggrund af græsk lovgivning om erstatning for skader forårsaget af naturskabte hændelser. For det første er det i andre sektorer end dem, der er dækket af den omhandlede ordning, nemlig virksomhederne selv, der bærer ensartede eller sammenlignelige risici, og for det andet er det indlysende, at det i selve landbrugssektoren, som er omfattet af denne ordning, er sådan, at visse producenter altid vil være mere udsat end andre for bestemte risici (i kraft af deres produktion eller geografiske placering), så den udbetalte støtte altid primært vil gå til bestemte kategorier af landbrugere frem for andre.
- (67) Af disse grunde konkluderer Kommissionen, at de skadeserstatninger, som ELGA i henhold til den lovpligtige forsikringsordning udbetalte til producenterne af landbrugsvarer i 2008 og 2009, falder ind under EUF-traktatens artikel 107, stk. 1, og dermed udgør statsstøtte.
- (68) Det skal derfor undersøges, om der er mulighed for at indrømme en undtagelse fra det generelle princip om forbud mod statsstøtte ifølge EUF-traktatens artikel 107, stk. 1.
2. *Kvalificering af foranstaltningerne som ulovlig støtte*
- (69) Eftersom den omhandlede støtte var blevet tildelt og udbetalt uden foregående anmeldelse, er der tale om en ulovlig støtte i henhold til artikel 1, litra f), i forordning (EF) nr. 659/1999.
3. *Vurdering af støttens forenelighed i henhold til EUF-traktatens artikel 107, stk. 3, litra c)*
- (70) I henhold til EUF-traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), kan støtte betragtes som forenelig med det indre marked, hvis den har til formål at fremme udviklingen af visse erhvervsgræne eller økonomiske regioner, når den ikke ændrer samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse.

- (71) For at kunne falde ind under denne undtagelse skal den pågældende støtte overholde bestemmelserne i de retsakter, der er gældende på tidspunktet for ydelsen af støtten, dvs. i 2008 og 2009. I det foreliggende tilfælde drejer dette sig om EF-rammebestemmelser for statsstøtte til landbrug og skovbrug for 2007-2013 og især kapitel V.B om støtte til kompensation for skader på landbrugsproduktionen eller produktionsmidlerne i landbruget, herunder bestemmelserne i V.B.3. om støtte, der skal kompensere landbrugerne for tab forårsaget af ugunstige vejrforhold, samt artikel 11 i undtagelsesforordningen.

⁽²⁸⁾ Se i denne forbindelse forslag til afgørelse fra generaladvokat Stix-Hackl i Freskot-sagen, præmis 77.

Det skal bemærkes, at bestemmelserne i kapitel V.B.4 i rammebestemmelserne om støtte til bekæmpelse af dyre- og plantesygdomme bør finde anvendelse på bestemte produktioner, som var genstand for støtte til producenterne i 2009 (orientalsk tobak og sommerkartofler). Da de græske myndigheder imidlertid har godtgjort, at sygdommene i disse produktioner skyldtes ugunstige vejrforhold (se også betragtning 44) i overensstemmelse med fodnote 31 i kapitel V.B.4 i rammebestemmelserne, har Kommissionen evalueret støtteforanstaltningerne efter bestemmelserne i underkapitel V.B.3.

(72) Følgende betingelser i førnævnte bestemmelser i rammebestemmelserne er relevante i det foreliggende tilfælde:

a) I overensstemmelse med punkt 125 i rammebestemmelserne kan vejrforhold som frost, hagl, regn og tørke, dvs. fænomener, som i det foreliggende tilfælde har forårsaget tab i landbrugsproduktioner i Grækenland i 2008 og 2009, sidestilles med naturkatastrofer, når skadesgraden når en vis tærskel i forhold til den normale produktion. Erstatningen for disse sidestillede hændelser bidrager til udvikling af landbrugssektoren og bør godkendes på grundlag af EUF-traktatens artikel 107, stk. 3, litra c).

For at være berettiget til støtten skal tabene, der skyldes de ugunstige vejrforhold, således nå op over 30 % af landbrugerens gennemsnitlige årlige produktion i den foregående treårsperiode eller af et treårsgennemsnit baseret på den foregående femårsperiode, idet det bedste og det dårligste år ikke medregnes. I overensstemmelse med punkt 128 i rammebestemmelserne kan Kommissionen acceptere alternative metoder til beregning af normal produktion, herunder regionale referenceværdier, hvis disse metoder er repræsentative og ikke baseret på unormalt høje udbytter.

b) Anmeldelserne af støtteforanstaltningerne skal også omfatte relevant meteorologisk information. Desuden skal det ugunstige vejrphænomæn, der kan sidestilles med en naturkatastrofe, formelt anerkendes af de offentlige myndigheder.

c) Bruttostøtteintensiteten må ikke overstige 80 % (90 % i ugunstigt stillede områder eller i områder som omhandlet i artikel 36, litra a), nr. i), ii) og iii), i Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005 af 20. september 2005 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL)⁽²⁹⁾ og udpeget af medlemsstaterne i overensstemmelse med artikel 50 og 94 i nævnte forordning) af nedgangen i indkomst ved salg af produktet, som beregnes ved at fratække:

i) det resultat, der fremkommer ved at multiplicere den producerede produktmængde i året med de ugunstige vejrforhold med den gennemsnitlige salgspris, der er opnået i dette år,

ii) det resultat, der fremkommer ved at multiplicere den gennemsnitlige årligt producerede mængde i den foregående treårsperiode (eller et treårsgennemsnit baseret på den foregående femårsperiode, idet det bedste og det dårligste år ikke medregnes), med den gennemsnitlige salgspris, der er opnået.

Det således beregnede støtteberettigede beløb kan forhøjes med andre specifikke udgifter, som landbrugeren har haft på grund af den manglende høst som følge af de ugunstige vejrforhold.

d) Maksimumsbeløbet for de støtteberettigede tab skal nedsættes med ethvert beløb, der er udbetalt i henhold til en forsikringsordning, og udgifter, der ikke har skullet afholdes som følge af ugunstige vejrforhold.

e) Beregningen af tabet skal foretages af den enkelte bedrift, men Kommissionen kan acceptere anvendelsen af gennemsnit, forudsat at disse gennemsnit er repræsentative og ikke fører til en mærkbar overkompensation til fordel for en hvilken som helst modtager.

f) Modtageren skal under alle omstændigheder altid bære en del af omkostningerne selv (punkt 125, litra d), i rammebestemmelserne).

g) Ordningerne skal være indført inden tre år og støtten udbetalt inden fire år efter udgifternes afholdelse eller tabets indtræden.

Kompensation, der blev ydet i 2008

(73) Med hensyn til de kompensationer på i alt 373 257 465,71 EUR, som ELGA ydede landbrugerne som erstatning for tab af afgrøder som følge af ugunstige vejrforhold, konstaterer Kommissionen, at disse kompensationer for størstedelens vedkommende, nemlig 347 193 466,52 EUR (se betragtning 42), overholder bestemmelserne i rammebestemmelserne og undtagelsesforordningen som nævnt i betragtning 72. For så vidt angår kompensationerne for flere på hinanden følgende tab af samme afgrøde på i alt 2 472 785,97 EUR, overholder også disse for størstedelens vedkommende, nemlig 2 300 185,51 EUR, bestemmelserne i rammebestemmelserne og undtagelsesforordningen som nævnt i betragtning 72.

(74) Som tabellen i betragtning 42 viser, er bl.a. betingelsen i betragtning 72, litra a), opfyldt, nemlig skadesgraden på 30 % af den normale produktion, for så vidt angår

⁽²⁹⁾ EUT 277 af 21.10.2005, s. 1.

kompensationen på 347 193 466,52 EUR. Med hensyn til kompensationen for flere på hinanden følgende tab, som udgør 93,02 % af det samlede støttebeløb, nemlig 2 300 185,51 EUR, har skaderne tilintetgjort mere end 30 % af den normale produktion, hvorfor betingelsen i betragtning 72, litra a), også er opfyldt.

- (75) På grundlag af oplysningerne fra de græske myndigheder (se betragtning 39) overholder bruttostøtteintensiteten af den omhandlede kompensation i forhold til nedgangen i indkomst ved salg af produktet de tærskler, som er fastsat i artikel 11 i undtagelsesforordningen (se betragtning 72, litra c)). Ved beregningen af intensiteterne er det imidlertid ikke den gennemsnitlige producerede mængde i den foregående treårsperiode (eller et treårsgennemsnit) i overensstemmelse med artikel 2 i undtagelsesforordningen, der er anvendt, eftersom man med henblik på den foreliggende kompensation har anvendt en anden metode til at beregne den normale produktion (se betragtning 40 om beskrivelsen af beregningsmetoden).
- (76) I overensstemmelse med punkt 128 i rammebestemmelserne kan Kommissionen acceptere alternative metoder til den, der er omhandlet i artikel 2, stk. 8, i undtagelsesforordningen, forudsat at disse metoder er repræsentative og ikke baseret på unormalt høje udbytter. Efter at have analyseret beskrivelsen af den beregningsmetode, der er valgt i det foreliggende tilfælde, mener Kommissionen, at denne metode overholder førnævnte bestemmelse i rammebestemmelserne, og at der ikke er risiko for overkompensation af de lidte tab, de pågældende støtteintensiteter taget i betragtning.
- (77) Kommissionen konstaterer også, at den meteorologiske information, som Grækenland fremsendte om de hændelser, der indtraf i høståret 2007-2008, beviser, at der forekom vejrforhold, der kunne berettigede ydelsen af de omhandlede erstatninger.
- (78) I øvrigt blev den omhandlede støtte i overensstemmelse med oplysningerne herom (se betragtning 39) nedsat med de beløb, der måtte blive udbetalt i henhold til en forsikringsordning, og de udgifter, der ikke skulle afholdes som følge af de vejrforhold, der forårsagede tabene. I øvrigt blev beregningen af tabet foretaget for den enkelte bedrift. Endelig er fristerne for udbetaling af støtten efter tabet som omhandlet i betragtning 72, litra g), overholdt.
- (79) Set i lyset af ovenstående kan Kommissionen konkludere, at kompensationen på 349 493 652,03 EUR, som ELGA ydede til producenterne i 2008 som erstatning for tab af afgrøder, hvoraf 2 300 185,51 EUR vedrører støtte til flere på hinanden følgende tab af samme afgrøde, har overholdt de relevante bestemmelser i rammebestemmelserne og undtagelsesforordningen og derfor kan anses

som statsstøtte, der er forenelig med det indre marked i henhold til EUF-traktatens artikel 107, stk. 3, litra c).

- (80) Som tabellen i betragtning 42 viser, overholder kompensationen på 26 063 999,19 EUR, som ELGA ydede til producenterne i 2008 som erstatning for tab af afgrøder, ikke bestemmelsen i artikel 2, stk. 8, i undtagelsesforordningen om skadesgraden i forhold til den normale produktion. Kommissionen konstaterer, at kompensationen ikke er forenelig med alle de relevante betingelser i rammebestemmelserne og undtagelsesforordningen og derfor ikke kan falde ind under undtagelsen i EUF-traktatens artikel 107, stk. 3, litra c).
- (81) Med hensyn til kompensationen på 7 338 119,74 EUR, som ELGA ydede i 2008 til landbrugerne for tab af besætning, fremgår det af betragtning 43, at denne kompensation, der blev udbetalt i forbindelse med den særlige lovpligtige forsikringsordning, ifølge de græske myndigheder ikke udgør statsstøtte. Selv om disse myndigheder kommer til denne konklusion for samtlige kompensationer ydet af ELGA i 2008 og 2009, er det kun vedrørende den omhandlede støtte, at de ikke har fremsendt yderligere oplysninger, som kunne kvalificere denne støtte som forenelig med rammebestemmelserne. Kommissionen konstaterer derfor, at denne støtte ikke opfylder de relevante betingelser i rammebestemmelserne og undtagelsesforordningen og derfor ikke kan falde ind under undtagelsen i EUF-traktatens artikel 107, stk. 3, litra c).

Under alle omstændigheder vil Kommissionen gerne understrege, at det påhviler den pågældende medlemsstat at samarbejde med Kommissionen og forelægge alle oplysninger, der gør det muligt for Kommissionen at kontrollere, at betingelserne for den ansøgte fravigelse er opfyldt⁽³⁰⁾. I det foreliggende tilfælde har de græske myndigheder aldrig påberåbt sig anvendelsen af rammebestemmelserne eller fremsendt noget dokument, der har sat Kommissionen i stand til at undersøge oplysningerne i lyset af disse rammebestemmelser, trods de anvisninger, som Kommissionen har givet i stk. 21 i beslutningen om at indlede den formelle undersøgelsesprocedure.

- (82) Med hensyn til støtten på 114 374,86 EUR til dækning af tab af afgrøder som følge af bjørne er denne støtte ikke omfattet af bestemmelserne i kapitel V i rammebestemmelserne om risiko- og krisestyring. I overensstemmelse med punkt 23 i rammebestemmelserne, for så vidt angår støtteforanstaltninger, som ikke er omfattet af rammebestemmelserne, foretager Kommissionen en undersøgelse sag for sag og godkender kun foranstaltninger af denne type, hvis disses positive bidrag til udvikling af sektoren rigeligt opvejer den medfølgende risiko for konkurrenceforvridning.

⁽³⁰⁾ Dom afsagt af Retten i Første Instans 15.6.2005 i sag T-171/02, Regione autonoma della Sardegna mod Kommissionen, Sml. II, p. 2123, præmis 129.

Ifølge punkt 113 i rammebestemmelserne bør der, når det drejer sig om godkendelse af statsstøtte til risikostyring, kræves et minimumsbidrag fra producenterne til dækning af tabene for at mindske risikoen for konkurrenceforvridning og skabe et incitament til at minimere risikoen. Men i det foreliggende tilfælde var intensiteten af den ydede støtte 100 %, og efter Kommissionens mening vil den fuldstændige mangel på bidrag fra landbrugerne til dækning af tabene sandsynligvis udgøre en risiko for konkurrenceforvridning. Derfor mener Kommissionen, at man i det foreliggende tilfælde burde have krævet et minimumsbidrag fra producenterne i størrelsesordenen 20 %. Derfor er denne støtte forenelig med det indre marked med hensyn til 80 % af støtteintensiteten, nemlig 91 500 EUR. Derimod anses resten af støtten, nemlig 20 % af støtteintensiteten, som uforenelig med det indre marked.

- (83) For så vidt angår de korrigerende foranstaltninger som følge af utilsigtede fejl i evalueringsrapporterne om tab af afgrøder og besætninger, har Grækenland kun oplyst det samlede støttebeløb på 3 803 901,72 EUR. Men beløbene til de korrigerende foranstaltninger som følge af utilsigtede fejl i evalueringsrapporterne om tab af afgrøder og besætninger og til dækning af tab af afgrøder som følge af bjørne (se betragtning 41, 42 og 43) blev ikke præciseret i forbindelse med de supplerende oplysninger, som de græske myndigheder sendte til Kommissionen. Eftersom de korrigerende foranstaltninger vedrørende administrative fejl, som udgjorde en gæld for ELGA til modtagerne af den omhandlede støtte, konkluderer Kommissionen, at denne korrigerende støtte kunne udgøre en del af den omhandlede kompensation. Da Kommissionen imidlertid kun anser kompensationen for tab af afgrøder på i alt 349 666 252,49 EUR (se betragtning 75) som forenelig, konkluderer den, at kun de korrigerende foranstaltninger, der vedrører denne kompensation, kan anses som støtte, der opfylder de relevante betingelser i rammebestemmelserne og undtagelsesforordningen og vil kunne falde ind under undtagelsen i EUF-traktatens artikel 107, stk. 3, litra c).

Kompensation, der blev ydet i 2009

- (84) Af den kompensation på 415 019 452 EUR, som ELGA udbetalte til landbrugerne i 2009, overholder en støtte på i alt 27 614 905 EUR bestemmelserne i rammebestemmelserne og undtagelsesforordningen, som disse er beskrevet i betragtning 73.
- (85) På baggrund af detaljerede oplysninger, som de græske myndigheder har fremsendt for hver kompensation udbetalt af ELGA i 2009 (se betragtning 37), har Kommissionen kunnet konstatere, at betingelsen i betragtning 73, litra a), nemlig at skadesgraden skal nå op på 30 % af den normale produktion, er opfyldt for den del af kompensationen, der beløber sig til 27 614 905 EUR.
- (86) Som det fremgår af betragtning 76-79 om en del af den støtte, som ELGA ydede i 2008, kan de samme konklusioner drages om den støtte, der blev ydet i 2009 på i alt 27 614 905 EUR, nemlig at denne støtte også overholder alle betingelserne i de relevante bestemmelser i rammebestemmelserne og undtagelsesforordningen.

- (87) Blandt andet har den omhandlede støtteintensitet, den valgte beregningsmetode i det foreliggende tilfælde, den meteorologiske information om de hændelser, der indtraf i høståret 2008-2009 (se tabellen i betragtning 44), udelukkelsen af overkompensation af lidte tab samt fristen for støtte efter tabet opfyldt de relevante bestemmelser i rammebestemmelserne og undtagelsesforordningen.

- (88) På baggrund af ovenstående konstaterer Kommissionen, at støtten på 27 614 905 EUR, som ELGA udbetalte til landbrugerne i 2009, kan anses som forenelig med de relevante bestemmelser i rammebestemmelserne og undtagelsesforordningen. De kan dermed falde ind under undtagelsen i EUF-traktatens artikel 107, stk. 3, litra c).

- (89) Med hensyn til resten af støttebeløbet, nemlig 387 404 547 EUR, konstaterer Kommissionen i modsætning til, hvad de græske myndigheder mener (se betragtning 46), at denne støtte ikke kan anses som forenelig med de betingelser, der er fastsat i artikel 11 i undtagelsesforordningen.

- (90) Af de detaljerede oplysninger fra Grækenland om hver støttebevilling, der blev ydet i 2009, følger det, at de ugunstige vejrforhold i det foreliggende tilfælde ikke falder ind under definitionen af ugunstige vejrforhold, der kan sidestilles med en naturkatastrofe, ifølge artikel 2, stk. 8, i undtagelsesforordningen, eftersom de pågældende dårlige vejrforhold havde ødelagt mindre end 30 % af de berørte landbrugeres normale produktion. Desuden var den normale produktion ikke blevet defineret i det foreliggende tilfælde i overensstemmelse med artikel 2, stk. 8, i undtagelsesforordningen⁽³¹⁾, hvorfor de pågældende støtteintensiteter ikke var blevet fastslået i overensstemmelse med den beregning, der er omhandlet i artikel 11, stk. 2, i undtagelsesforordningen.

- (91) I øvrigt mener de græske myndigheder, at den omhandlede hjælp også opfylder alle betingelser for at kunne anses som forenelig med EUF-traktatens artikel 107, stk. 3, litra b), og med meddelelsen om de midlertidige EF-rammebestemmelser (se betragtning 47-50).

- (92) Kommissionen mener ikke, at EUF-traktatens artikel 107, stk. 3, litra b), kan finde direkte anvendelse vedrørende den omhandlede ikke-anmeldte støtte, som blev ydet i 2009, eftersom Kommissionen vedtog meddelelsen om de midlertidige EF-rammebestemmelser, som trådte i kraft den 17. december 2008, på grundlag af denne bestemmelse. I meddelelsens punkt 4.2.2., litra h),

⁽³¹⁾ Muligheden for at bruge en alternativ metode til beregning af den normale produktion findes kun i rammebestemmelserne (punkt 128).

udelukkede udtrykkeligt virksomheder, som beskæftiger sig med primærproduktion af landbrugsprodukter, fra dens anvendelsesområde. Ifølge fast retspraksis på det særlige område for statsstøtte er Kommissionen bundet af de rammebestemmelser eller meddelelser, som den vedtager, såfremt disse ikke afviger fra traktatens bestemmelser⁽³²⁾. Men ved på det tidspunkt på grundlag af punkt 4.2.2., litra h), i meddelelsen om de midlertidige EF-rammebestemmelser at vurdere, at støtteordningen (der jo havde til formål at fremme adgangen til finansiering i forbindelse med den økonomiske og finansielle krise) ikke fandt anvendelse på virksomheder, som beskæftiger sig med primærproduktion af landbrugsprodukter, vurderede Kommissionen, at en sådan støtte i lyset af den stærke konkurrenceforvridning, den kunne medføre i denne sektor, ikke ville være nødvendig eller proportional i henhold til EUF-traktatens artikel 107, stk. 3, litra b), indtil ikrafttrædelsen af de specifikke regler og tærskler, der blev vedtaget for denne sektor⁽³³⁾. Ifølge Kommissionen finder meddelelsen i den form, den var gældende på det pågældende tidspunkt, derfor anvendelse i det foreliggende tilfælde på den støtte, der blev ydet fra den 17. december 2008 indtil den 27. oktober 2009.

De rammebestemmelser, der var gældende på det tidspunkt, da den omhandlede støtte var blevet tildelt, er EF-rammebestemmelser for statsstøtte til landbrug og skovbrug for 2007-2013. Men som det fremgår af betragtning 91 havde de dårlige vejrforhold, der indtraf i det foreliggende tilfælde, ødelagt mindre end 30 % af de berørte landbrugeres normale produktion. Det fremgår heraf, at de relevante bestemmelser i rammebestemmelserne ikke kan anses som opfyldt for den omhandlede kompensation.

- (93) Som det fremgår af betragtning 48, mener de græske myndigheder, at punkt 7, litra a), i meddelelsen finder anvendelse, hvad angår den omhandlede ikke-anmeldte støtte, eftersom denne blev ydet til producenterne efter den 17. december 2008.

Men Kommissionen mener, at muligheden for at erklære støtte til landbrugssektoren forenelig i kraft af meddelelsen om de midlertidige EF-rammebestemmelser kun kan omfatte støtte, der er ydet i landbrugssektoren fra den 28. oktober 2009, som er datoen for ikrafttrædelsen af ændringen af meddelelsen om de midlertidige EF-rammebestemmelser, hvormed der blev indført en beløbsgrænse for den forenelige støtte til virksomheder, som beskæftiger sig med primærproduktion af landbrugsprodukter.

- (94) I det foreliggende tilfælde fremgår det af de detaljerede oplysninger, som de græske myndigheder fremsendte for hvert støttebeløb, som ELGA ydede i 2009, at stort set hele den omhandlede støtte var ydet til producenter af landbrugsprodukter på datoer, der lå forud for ovennævnte 28. oktober 2009. Således var størstedelen af støtten ydet mellem marts 2009 og juli 2009, mens endnu en del blev ydet i september 2009.

- (95) Kommissionen konkluderer derfor, at den omhandlede støtte ikke er forenelig med meddelelsen og derfor ikke kan falde ind under undtagelsen i EUF-traktatens artikel 107, stk. 3, litra b).

- (96) Kommissionen erkender dog, at for så vidt angår støtte ydet af ELGA til producenter af landbrugsprodukter på datoer, der ligger efter ovennævnte dato den 28. oktober 2009 (meget lidt af denne støtte blev ydet i december 2009 og november 2010), kan ændringerne af meddelelsen vedrørende landbrugssektoren finde anvendelse.

- (97) Den omhandlede støtte opfylder betingelserne i punkt 4.2.2. i meddelelsen om de midlertidige EF-rammebestemmelser. Betingelsen i punkt 4.2.2., litra g), i nævnte meddelelse er imidlertid ikke blevet opfyldt, idet ELGA ikke har indhentet en erklæring fra de berørte landbrugere om anden de minimis-støtte og anden støtte ydet på grundlag af foranstaltningen i henhold til de midlertidige EF-rammebestemmelser, som de havde modtaget i det løbende finansår. Kommissionen finder imidlertid de græske myndigheders argument gyldigt, ifølge hvilket dette krav i den foreliggende sag kun bør anses som en formalitet, eftersom Grækenland ikke havde ydet de minimis-støtte eller støtte på grundlag af meddelelsen om de midlertidige EF-rammebestemmelser til landbrugsvirksomheder i perioden fra 1. januar 2008 til 31. december 2010. Kommissionen konkluderer derfor, at den støtte, som meddelelsen finder anvendelse på, opfylder betingelserne i punkt 4.2.2. i nævnte meddelelse og kan falde ind under undtagelsen i EUF-traktatens artikel 107, stk. 3, litra b).

- (98) I øvrigt anser Kommissionen det ikke for umuligt, at en del af den nævnte støtte, nemlig 75 382 500 EUR, opfylder alle betingelser i forordning (EF) nr. 1535/2007 (se betragtning 51 og 52).

⁽³²⁾ Se bl.a. Domstolens dom af 5.10.2000 i sag C-288/96, Tyskland mod Kommissionen, Sml. 2000 I, s. 8237.

⁽³³⁾ Meddelelse fra Kommissionen om ændring af de midlertidige EF-rammebestemmelser for statsstøtte, der ydes for at lette adgangen til finansiering under den nuværende finansielle og økonomiske krise, EUT C 261 af 31.10.2009, s. 2, som trådte i kraft allerede den 28. oktober 2009.

VII. KONKLUSION

- (99) De erstatninger, som ELGA udbetalte til producenterne i 2008, nemlig 386 986 648 EUR, var kun delvist finansieret af de særlige lovpligtige forsikringsbidrag fra

landbrugere, eftersom disse bidrag kun androg 88 353 000 EUR i 2008. Erstatningerne i 2009 på i alt 415 019 452 EUR var ikke finansieret af de særlige lovpligtige bidrag.

(100) For så vidt angår de to lån, som ELGA måtte optage med henblik på at betale de nævnte erstatninger til producenterne, må det konstateres, at ELGA ikke vil være i stand til at betale disse årlige renter og afdrag over den 10-årige afdragsperiode ved anvendelse af producenternes særlige forsikringsbidrag. Især fordi disse bidrag skulle bruges til at betale erstatning for de skader, som måtte indtræffe i den pågældende periode.

(101) Det fremgår af ovenstående, at de erstatninger, som ELGA udbetalte i 2008 og 2009 i henhold til den lovpligtige forsikringsordning, ikke kan anses som værende udelukkende finansieret af producenternes præmier i form af det særlige forsikringsbidrag. Af denne grund konkluderer Kommissionen, at skadeserstatningerne, der blev udbetalt af ELGA i 2008 og 2009 i henhold til den lovpligtige forsikringsordning, falder ind under EUF-traktatens artikel 107, stk. 1, og dermed udgør statsstøtte.

(102) Kommissionen konstaterer, at Den Helleniske Republik har iværksat denne støtte i strid med EUF-traktatens artikel 108, stk. 3.

(103) Med hensyn til den kompensation, som blev ydet i 2008 i henhold til den lovpligtige forsikringsordning:

a) konkluderer Kommissionen, at der foreligger forenelighed for den statsstøtte på 349 493 652,03 EUR, som ELGA ydede til producenterne som erstatning for tab af afgrøder, hvoraf et beløb på 2 300 185,51 EUR vedrørte støtte til flere på hinanden følgende tab af samme afgrøde. Kommissionen mener, at den nævnte støtte har opfyldt de relevante bestemmelser i rammebestemmelserne og undtagelsesforordningen og derfor kan anses som statsstøtte, der er forenelig med det indre marked i henhold til EUF-traktatens artikel 107, stk. 3, litra c)

b) mener Kommissionen, at den statsstøtte på 33 402 118,93 EUR, som ELGA ydede til producenterne for visse tab af afgrøder og besætning, ikke opfylder de relevante bestemmelser i rammebestemmelserne og undtagelsesforordningen og derfor ikke er forenelig med det indre marked

c) mener Kommissionen, at den statsstøtte på 114 374,86 EUR, som ELGA ydede til producenterne for tab af afgrøder som følge af bjørne, kan indebære risiko for konkurrenceforvridning og derfor ikke er forenelig med det indre marked

d) mener Kommissionen, at ud af den statsstøtte på 3 803 901,72 EUR, som blev ydet til korrigerende foranstaltninger som følge af utilsigtede fejl i evalueringsrapporterne, er det kun de korrigerende foranstaltninger vedrørende støtte for 349 493 652,03 EUR til dækning af tab af afgrøder og de korrigerende foranstaltninger vedrørende kompensation på i alt 91 500 EUR til dækning af tab af afgrøder som følge af bjørne, der opfylder de relevante betingelser i rammebestemmelserne og undtagelsesforordningen og derfor kan falde ind under undtagelsen i EUF-traktatens artikel 107, stk. 3, litra c). Derimod opfylder den øvrige statsstøtte, der er ydet til korrigerende foranstaltninger, ikke de relevante betingelser i rammebestemmelserne og undtagelsesforordningen og kan derfor ikke falde ind under undtagelsen i EUF-traktatens artikel 107, stk. 3, litra c).

(104) Med hensyn til den kompensation, som blev ydet i 2009 i henhold til den tværministerielle beslutning:

a) konkluderer Kommissionen, at der foreligger forenelighed for den statsstøtte på 27 614 905 EUR, som ELGA ydede til producenterne som erstatning for tab af afgrøder. Kommissionen mener, at den nævnte støtte har opfyldt de relevante bestemmelser i rammebestemmelserne og undtagelsesforordningen og derfor kan anses som statsstøtte, der er forenelig med det indre marked i henhold til EUF-traktatens artikel 107, stk. 3, litra c)

b) konkluderer Kommissionen vedrørende den statsstøtte på 387 404 547 EUR, som ELGA ydede til producenterne som erstatning for tab af afgrøder:

— at den del af støtten, som blev ydet på et tidspunkt, der lå før den 28. oktober 2009⁽³⁴⁾, da ændringen af meddelelsen trådte i kraft med det formål også at omfatte landbrugsvirksomheder, ikke opfyldte de relevante bestemmelser i meddelelsen, rammebestemmelserne og undtagelsesforordningen og derfor var uforenelig med det indre marked. Denne konklusion berører ikke den støtte, som på tidspunktet for ydelsen opfyldte alle betingelserne i den gældende de minimis-forordning

— at den del af støtten, som blev ydet efter den 28. oktober 2009, opfylder alle betingelserne i meddelelsen og derfor kan anses som statsstøtte, der er forenelig med det indre marked i henhold til EUF-traktatens artikel 107, stk. 3, litra c).—

⁽³⁴⁾ Den dato, da ændringen af meddelelsen om de midlertidige EF-rammebestemmelser trådte i kraft med det formål også at omfatte virksomheder, som beskæftiger sig med primærproduktion af landbrugsprodukter.

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

1. Erstatningerne, som det græske landbrugsforsikringsorgan (herefter ELGA) udbetalte til producenterne af landbrugsprodukter i årene 2008 og 2009, udgør statsstøtte.

2. Den kompensation, der blev ydet i 2008 i henhold til den særlige lovpligtige forsikring, er forenelig med det indre marked, for så vidt angår støtten på 349 493 652,03 EUR, som ELGA ydede til landbrugerne til dækning af tab af afgrøder, og for så vidt angår støtten til dækning af tab af afgrøder som følge af bjørne på 91 500 EUR og til korrigerende foranstaltninger, der blev truffet i anledning af førnævnte støtte. Den kompensation, som udgør det resterende beløb, og som blev udbetalt i 2008 i henhold til den særlige forsikringsordning, er uforenelig med det indre marked.

3. Den kompensation på 27 614 905 EUR, som blev ydet i 2009 i henhold til den tværministerielle beslutning nr. 262037 truffet af økonomiministeren og landbrugsministeren den 30. januar 2009, er forenelig med det indre marked.

Den kompensation på 387 404 547 EUR, som blev ydet til producenterne på tidspunkter før den 28. oktober 2009, er uforenelig med det indre marked. Denne konklusion berører ikke den støtte, som på tidspunktet for ydelsen heraf opfyldte alle betingelserne i forordning (EF) nr. 1535/2007.

Artikel 2

1. Grækenland træffer alle nødvendige foranstaltninger for at tilbagesøge den i artikel 1 omhandlede uforenelige støtte, der allerede er udbetalt ulovligt til støttemodtagerne.

2. Den støtte, der skal tilbagebetales, pålægges renter fra det tidspunkt, hvor den blev udbetalt til støttemodtagerne, og indtil den er blevet tilbagebetalt.

3. Renterne beregnes som fastsat i kapitel V i Kommissionens forordning (EF) nr. 794/2004⁽³⁵⁾.

4. Tilbagesøgningen skal ske uophørligt og i overensstemmelse med den nationale lovgivning, hvis denne giver mulighed for at efterkomme nærværende afgørelse hurtigt og effektivt.

Artikel 3

Tilbagesøgningen af den i artikel 1, stk. 2 og 3, omhandlede støtte skal ske hurtigt og effektivt. Grækenland sørger for at efterkomme nærværende afgørelse senest fire måneder efter meddelelsen af afgørelsen.

Artikel 4

1. Inden to måneder efter meddelelsen af denne afgørelse forelægger Grækenland følgende oplysninger for Kommissionen:

- det samlede beløb (hovedstol og renter), der skal tilbagebetales af støttemodtageren
- en detaljeret beskrivelse af allerede trufne eller planlagte foranstaltninger med henblik på at efterkomme denne afgørelse
- dokumenter, der godtgør, at støttemodtagerne har fået besked på at tilbagebetale støtten.

2. Grækenland holder Kommissionen orienteret om fremskridtene med de nationale foranstaltninger, der træffes for at efterkomme denne afgørelse, indtil den i artikel 1, stk. 2 og 3, omhandlede støtte er tilbagebetalt.

3. Efter denne i stk. 1 nævnte frist på to måneder forelægger Grækenland på Kommissionens anmodning en rapport om de foranstaltninger, der allerede er truffet og er planlagt for at efterkomme denne afgørelse. Rapporten skal også indeholde detaljerede oplysninger om de støttebeløb og renter, som støttemodtageren allerede har tilbagebetalt.

Artikel 5

Denne afgørelse er rettet til Den Helleniske Republik.

Udfærdiget i Bruxelles, den 7. december 2011.

På Kommissionens vegne

Dacian CIOLOȘ

Medlem af Kommissionen

⁽³⁵⁾ EUT L 140 af 30.4.2004, s. 1.